

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Permbajtja

1. Rezultate Financiare
2. Administrimi i Rrezikut
3. Administrimi i Rrezikut te Kredise
4. Administrimi i Rrezikut te Likuiditetit
5. Administrimi i Rrezikut te Valutes
6. Administrimi i Rrezikut te Normes se Interesit
7. Administrimi i Rrezikut Operacional dhe Mashtrimit
8. Mjaftueshmeria e Kapitalit
9. Politikat kontabel

Mars 2016

1. Rezultate Financiare

Gjate tremujorit te pare te vitit 2016, aktivet e ProCredit Bank u zvogeluan me 4.34% krahasuar me tremujorin e katert te vitit 2015, duke arritur ne vleren 244 milion euro. Kjo renie lidhet ngushte me zhvillimin e financimeve nga klientet, pavaresisht shkurtimeve te vazhdueshme te normes se interesit pergjate periudhes dhe eshte ne linje me strategjine e brendshme te Bankes.

Baza e depozitave te bankes pergjate tremujorit te pare te vitit 2016 ka rene me rreth 5.2%, duke shenuar vleren 198.4 milion euro. Brenda struktures se portofolit te depozitave, edhe pergjate tremujorit te pare, vazhdoj zhvendosja nga depozitat me afat drejt llogarive te kursimit dhe llogarive rrjedhese.

Portofoli bruto i kredise ka pesuar nje renie me rreth 6.2% krahasuar me tremujorin e katert te vitit 2015, duke arritur vleren prej rreth 165.5 milion euro.

Te ardhurat nga interesi pesuan renie gjate tremujorit te pare te vitit 2016, kryesisht per shkak te ndryshimeve ne strukturat e portofolit te kredise sa i perket kategorive te klienteve dhe renies se normes se interesit mesatar te ponderuar (WAIR). Megjithate, kjo u kompensua pjeserisht me uljen e shpenzimeve per interesa per shkak te renies se normes se interesit te depozitave. Per tremujorin e pare te 2016, Banka ka gjeneruar nje fitim prej 146 mije euro.

Ne tremujorin e pare te vitit 2016, rezultatet financiare jane kryesisht ne linje me vlerat e parashikuara, duke marre nje kthim nga Kapitali dhe nga Aktivet perkatesisht 1.6% dhe 0.23%.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

2. Administrimi i Rrezikut

Keshilli Drejtues ka përgjegjësinë përfundimtare për të zhvilluar dhe implementuar strukturat dhe mekanizmat e duhura për të identifikuar, vlerësuar dhe zvogëluar ekspozimin e bankës ndaj rrezikut. Keshilli Drejtues ka ngritur Komitetin e Administrimit të Rrezikut për të monitoruar gamën e plote të rreziqeve ndaj të cilave ekspozohet banka. Për më tepër, Komiteti i Administrimit të Rrezikut ka autoritet vendimtarës në lidhje me rrezikun.

Në bankën ProCredit Shqiperi rreziku matet dhe raportohet sipas politikave të administrimit të rrezikut, të cilat janë aprovuar nga Keshilli Drejtues i bankës. Politikat janë në përputhje të plote me rregulloret ligjore në fuqi në Shqipëri dhe me kërkesat e vendosura nga Banka e Shqiperise. Politikat bazohen në Manualin e Grupit mbi Administrimin dhe Kontrollin e Rrezikut, i cili nga ana e tij bazohet në dokumentin udhëzues të Autoritetit Mbiqyrjes Financiar Federal Gjerman

"Kërkesat Minimale për Administrimin e Rrezikut". Banka ProCredit Shqiperi raporton rregullisht pozicionin e saj kundrejt riskut të Komiteti i Administrimit të Rrezikut të Grupit (GRMC).

Kultura e bankës ProCredit për transparencën e brendshme dhe të jashtme është vendimtare në përpjekjet tona për administrimin e rrezikut. Fale procedurave tona të përkufizuara qartë dhe inkurajimit tonë për një komunikim të hapur, punonjësit tanë të trajnuar më së miri janë në një pozicion të fortë për të dalluar rreziqet dhe për të marrë hapat e nevojshëm për zvogëlimin e tyre.

3. Administrimi i Rrezikut të Kredise

Kredidhenia për bizneset e vogla përben operacionin kryesor të bankës ProCredit sa i përket aktiveve të saj dhe rrjedhimisht edhe rrezikun klasik të kredise, që nënkupton, rreziku që huamarresit mund të mos jënë në gjendje të paguajnë, është rreziku kryesor me të cilin përballë banka. Rreziku i kredise përben pjesën më të madhe të rrezikut në kontekstin e llogaritjes së kapacitetit të përballimit të rrezikut.

Banka ProCredit Shqiperi ka adoptuar politika të rrezikut të kredise bazuar në Politiken e Administrimit të Rrezikut të Kredise të Grupit ProCredit dhe Politiken e Vlerësimit të Kolateralit të Grupit, të cilat së bashku pasqyrojnë eksperiencën e fituar në më shumë se dy dekada operacinesh të suksesshme kredidhenie në ekonomitë në tranzicion dhe zhvillim dhe janë në përputhje të plote me rregulloret në fuqi në Shqipëri. Për çdo klient të bankës, caktohet një limit ekspozimi kredie dhe përcaktohet autoriteti vendimtarës për kredinë; të gjitha vendimet për të dhënë një kredi, ose për të ndryshuar kushtet, merren nga një komitet kredie dhe të gjitha vlerësimet e rrezikut të kredise dokumentohen me kujdes.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Mbi të gjitha, banka perpiqet të ndërtojë dhe ruajë marrëdhënie fatgjata me klientët e saj, duke u kujdesur që të jete plotësisht në dijeni të situatës së tyre financiare dhe të mos i ngarkojë ata me shumë borxhe se sa kanë mundësi të paguajnë.

Rreziku i kredise zvogelohet gjithashtu nga fakti që portofoli ynë është shumë i larmishëm. Bizneset të cilëve ne u shërbejmë operojnë në një gamë të gjërë sektoresh dhe ekspozimi i tyre ndaj luhatjeve të tregut global është i limituar. Për më tepër, pjesa më e madhe e ekspozimeve tona të kredise janë relativisht të vogla.

Duke qenë se pjesa më e madhe e kredive të bankës paguhen me keste mujore, deshtimi i huamarresit për të përmbushur afatin e pagesës trajtohet si një shenjë fillestare e një problemi potencial mosshlyerje dhe merr një reagim të menjehershëm nga banka. Kur një pagesë e interesit ose principalit është në vonesë për më shumë se 30 ditë, kredia në fjale kalon të portofoli në rrezik (PAR>30), i cili shërben si tregues kryesor për cilësinë e portofolit të kredise dhe për matjen e rrezikut klasik të kredise.

Në tremujorin e parë të vitit 2016, portofoli i përgjithshëm në vonesë i bankës PAR>30 ka pësuar një rritje: nga 7.45% në muajin Dhjetor 2015 në 10.97% në muajin Mars 2016, për shkak të ndikimit të vazhdueshëm të krizës financiare.

Një nga menyrat se si banka ProCredit kapërceu sfidat e cilësisë së portofolit të shkaktuar nga kriza financiare është ofrimi i ristrukturimit të kredise për ata kliente të cilët vlerësohen se kanë potencial për të rifituar qëndrueshmëri. Ristrukturimi vjen pas një analize të hollësishme të kapacitetit pagues të ndryshuar të cdo klienti.

Vendimi për të ristrukturuar një ekspozim kredie merret gjithmone nga një komitet kredie dhe ka për qëllim rikuperimin e plote të kredise. Banka ProCredit Shqiperi ka një përfaqëse konservatore kundrejt provigjonimit të kredive të humbura. Janë vënë në dispozicion disa fonde për kredi individuale të konsiderueshme që konsiderohen të ekspozuara ndaj rrezikut bazuar në rezultatet e një vlerësimi të prekjes së tyre nga ky rrezik, kurse provigjionet për kredite e pacenuara, që nuk janë të konsiderueshme individualisht, këto fonde janë llogaritur sipas normës historike të mos shlyerjes (default). Për të gjitha kredite që nuk janë ekspozuar ndaj ndonjë rreziku, janë parashikuar fonde mbulimi të bazuara në portofol.

Në fund të muajit Mars 2016 raporti i mbulimit (provigjionet e kredive të humbura nën Metodologjinë e Bankës së Shqipërisë si një përqindje e kredive në vonesë PAR>30) ishte 101%.

Në parim, banka ProCredit pranon të gjitha llojet e kolateralit. Kolaterali shërben si garaci që banka, si kreditor, të mund të rikuperojë ekspozimin e kredise dhe si motivim për huamarresin që të paguajë ekspozimin e kredise. Vlerësimi i kolateralit bëhet sipas Politikës së Vlerësimit të Kolateralit të Grupit, i cili pasqyron eksperiencën e fituar në më shumë se dy dekada operacionesh të suksesshme kredidhënie dhe që është në përputhje me Standardet Europiane për Vlerësimin e Kolateralit.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

4. Administrimi i Rrezikut të Likuiditetit

Rreziku i likuiditetit afatshkurter specifikon rrezikun që banka nuk do të jete me në gjendje të përmbushë plotësisht ose pjesërisht detyrimet e saj aktuale dhe të ardhshme të pagesave. Prandaj, banka duhet të ruaje gjithmone fonde të mjaftueshme likuiditeti për të përmbushur detyrimet e saj, madje edhe në periudha të vështira. Disa faktore që janë pjesë e natyrshme e modelit të biznesit të bankës kompensojnë rrezikun e likuiditetit. Se pari, portofoli i kredive të bankës me larmishmerinë dhe cilësinë e tyre të lartë nënkupton që ka shumë mundësi të këtu fluks të parase në hyrje. Se dyti, depozitat e klienteve tani janë përhapur përgjate një numri të madh depozituesish ku secili ka shumë relativisht të vogla.

Për të përcaktuar fuqinë e likuiditetit të bankës përballë një shoku të mundshëm, banka kryen teste stresi të rregullta bazuar në skenare të përcaktuar si standard në nivel grupi nga Politika e Administrimit të Rrezikut të Likuiditetit të Grupit. Supozimet mbi të cilat bazohen testet e stresit ndryshohen dhe përshtaten vazhdimisht për të pasqyruar kushtet e tregut. Kurdoherë që është e nevojshme të kapërcehen mungesat e likuiditetit, banka ProCredit Shqipëri, si bankat e tjera të grupit ProCredit, mund të marrë një fond afatshkurter nga ProCredit Holding.

5. Administrimi i Rrezikut të Valutes

Rreziku i valutes së huaj specifikon rrezikun e ndikimeve negative në rezultatet financiare të bankës dhe mjaftueshmerinë e kapitalit të shkaktuar nga ndryshimet në kurset e këmbimit. Banka ProCredit Shqipëri ka një nivel të ulët ekspozimi ndaj rrezikut të valutes pasi ajo nuk hyn në pozicione të hapura valutore spekulative, dhe as nuk angazhohet në transaksione që rrjedhin prej tyre. Rreziku i valutes administrohet në përputhje me Politiken e Administrimit të Rrezikut të Valutes së Huaj dhe rregulloret e Bankës së Shqipërisë mbi administrimin e rrezikut të valutes së huaj. Banka monitoron vazhdimisht levizjet e kursit të këmbimit dhe tregjet e valutes së huaj dhe menaxhon pozicionet e saj valutore në baze ditore. Teste stresi kryen rregullisht për të vlerësuar ndikimin e levizjeve të kursit të këmbimit të pozicionet e hapura valutore (OCP) në çdo valute.

6. Administrimi i Rrezikut të Normes së Interesit

Rreziku i normes së interesit specifikon rrezikun që levizjet në normat e interesit të tregut do të ndikojnë negativisht vlerën ekonomike të bankës si dhe fitimet e saj nga interesi dhe në fund dhe vetë kapitalin. Rreziku i normes së interesit administrohet në përputhje me Politiken e Administrimit të Normes së Interesit dhe udhëzuesin e Bankës së Shqipërisë mbi administrimin e rrezikut të normes së interesit në librin bankar. Ekspozimi ndaj rrezikut të normes së interesit matet nëpërmjet një analize të hendekut të ricimit. Testet e stresit kryen për të matur dhe analizuar ndikimin e ndryshimeve të normave të interesit në vlerën

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

ekonomike dhe te ardhurat nga interesat. Banka perpiqet te siguroje sa me shume perputhshmeri ne strukturen e ricimit te aktiv-pasivit te saj sipas monedhave te ndryshme.

Gjithashtu, Banka perpiqet te perputhe sa me shume bazat e interesit (referencat) te perdorura per percaktimin e cmimeve te produkteve te saj, ne menyre qe te mos ndikohet nga ndryshimet ne normat baze reference te tregut te jashtem.

7. Administrimi i Rrezikut Operacional dhe Mashtrimit

Rreziku operacional perkufizohet si rreziku i humbjes qe vjen si rezultat i proceseve te brendshme te papershtatshme ose te pakryera, nga njerezit dhe sistemet, apo edhe nga ngjarje te jashtme. Ky perkufizim perfshin si rrezikun ligjor, ashtu edhe ate qe lidhet me reputacionin e bankes. Politika e rrezikut operacional e bankes ProCredit Shqiperi eshte ne perputhje te plote me rregulloret e Bankes se Shqiperise per administrimin e rrezikut operacional, me Politiken e Rrezikut Operacional te Grupit, si dhe me Politiken e Grupit per Parandalimin e Mashtrimit. Per te minimizuar rrezikun operacional dhe rrezikun e mashtrimit, te gjitha proceset dokumentohen me saktesi dhe u nenshtrohen mekanizmave efikase te kontrollit. Pershkrimet e punes jane te plota, detyrat jane te ndara ne menyre strikte dhe eshte shmangur varesia nga individe kyç. Gjate rekrutimit, banka i kushton vemendje te veçante integritetit personal, nje cilesi qe perforcohet permes zbatimit strikt te kodit te sjelljes se bankes dhe permes programeve gjithepershiresë te trajnimit te hartuara per te promovuar nje kulture transparence dhe ndergjegjesimi per rrezikun.

Çeshtjet e rrezikut operacional rishikohen nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili eshte nje nenkomitet i Komitetit te Administrimit te Rrezikut, i cili, gjithashtu, drejtohet nga nje anetar i Drejtorise Ekzekutive. Ai ka per qellim te percaktojë politika per rreziqet qe lidhen me njerezit, rreziqet qe lidhen me proceset, rreziqet qe lidhen me teknologjine e informacionit dhe sistemet, rreziqet e jashtme dhe aspekte te tjera te rrezikut operacional, si dhe te monitorojë respektimin e ketyre politikave. Ai, gjithashtu, diskuton edhe hedhjen e te dhenave te rendesishme ne Bazen e te Dhenave te bankes per Ngjarjet e Rrezikut.

Baza e te dhenave te te gjithë grupit per Ngjarjet e Rrezikut (RED) siguron qe rreziqet operacionale dhe ato te mashtrimit te adresohen sistematikisht dhe me transparence dhe qe te gjitha hapat korrigjuese apo parandaluese te dokumentohen qarte dhe te jene te aksesueshme per kontrollin nga niveli menaxhues, si ne nivel banke, ashtu edhe ne nivel grupi. Punonjesve u kerkohet qe te raportojne te gjitha ngjarjet qe perfaqesojne nje humbje faktike apo te mundshme prej me shume se 100 Eurosh, duke perdorur nderfaqen e RED. Ngjarje te raportuara qe permbajne rreziqet me te shtrira, dhe qe konsiderohen si ngjarjet me me shume gjasa per t'u perseritur, i nenshtrohen nje analize te thelle nga Komiteti i Rrezikut Operacional, i cili me vone propozon masat e pershtatshme parandaluese. Nje aspekt kyç i administrimit te rrezikut eshte kultura e rrezikut te institucionit, e cila u perçohet te gjithë punonjesve permes trajnimeve sistematike. Si pjese e trajnimit te tyre fillestar, te gjithë anetareve te rinj te stafit u mesohet se si ta dallojne dhe ta shmangin rrezikun operacional dhe ate te mashtrimit dhe si te ruajne sigurine e informacionit.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

8. Mjaftueshmeria e Kapitalit

Mjaftueshmeria e kapitalit te bankes llogaritet çdo muaj dhe i raportohet si Drejtorise Ekzekutive, ashtu edhe Bankes se Shqiperise dhe Komitetit te Administrimit te Rrezikut te Grupit, se bashku me parashikimet aktuale per te siguruar perputhshmerine ne te ardhmen me kerkesat per mjaftueshmerine e kapitalit.

Edhe ne kete aspekt, mbeshtetja e forte e aksionereve tane i ka dhene mundesi bankes qe te ruaje nje nivel komod kapitali. Me 31 Mars 2016, raporti i mjaftueshmerise se kapitalit (kapitali i nivelit 1 dhe nivelit 2/asetet e ponderuara me rrezik) ishte ne nivelin e 17.12% (Metodologjia e Bankes se Shqiperise), mjaft lart ne krahasim me standardin minimal te te gjithë grupit, qe eshte 12% dhe qe eshte ne te njejten kohe edhe minimumi i kerkuar ne vend.

Objektivat e bankes ne administrimin e kapitalit, qe eshte nje koncept me i gjere sesa 'equity' sa i perket bilancit, jane:

- te veproje ne perputhje me kerkesat per kapital te vendosura nga Banka e Shqiperise;
- te mbroje mundesine e bankes per te vazhduar si nje pune ne proces, ne menyre qe ajo te mund te vazhdoje t'u ofroje fitime aksionereve dhe perfitime aktoreve te tjere te interesuar; dhe
- te ruaje nje baze te forte kapitali per te mbeshtetur zhvillimin e biznesit te saj.

Mjaftueshmeria e kapitalit dhe perdorimi i kapitalit rregullator monitorohen çdo dite nga niveli menaxhues i Bankes, duke perdorur teknika te bazuara ne udhezimet e hartuara nga Komiteti i Bazelit dhe Direktivat e Komunitetit European, siç jane vene ne zbatim nga Banka e Shqiperise, per qellime mbikeqyrese. Informacioni i kerkuar depozitohet ne Banken e Shqiperise çdo tre muaj.

Banka e ka zbatuar Metodologjine sipas Rregullores se Keshillit Mbikeqyres te Bankes se Shqiperise per Mjaftueshmerine e Kapitalit, miratuar me Vendimin Nr.48, date 31.07.2013, ndryshuar me vendimin nr.43, datë 30.07.2014, ndryshuar me vendim nr. 70, datë 18.12.2014 dhe ndryshuar me vendim nr. 49, datë 01.07.2015 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë.

Banka llogarit mjaftueshmërinë e kapitalit si raport ndërmjet shumës së kapitalit rregullator me shumën e ekspozimeve të ponderuara me rrezikun, e shprehur në përqindje, në baza individuale dhe të konsoliduara. Banka sigurojn që raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit, i llogaritur si me siper, të jetë jo më i vogël se 12%.

Banka llogarit ekspozimet e ponderuara me rrezikun, si shumë e elementëve të mëposhtëm:

- a) zërave të ekspozimeve dhe ekspozimeve të mundshme, të ponderuara me rrezikun e kredisë dhe rrezikun e kredisë së kundërpatisë, të llogaritura sipas Metodës Standarde, të përcaktuar respektivisht në kreun III dhe në kreun VI të

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

- rregullores se Keshillit Mbikëqyres te Bankes se Shqiperise per Mjaftueshmerine e Kapitalit;
- b) kërkesës për kapital për rrezikun e tregut, të llogaritur sipas kërkesave të përcaktuara në kreun VII të kësaj rregulloreje, të shumëzuara me 12.5;
 - c) kërkesës për kapital për rrezikun operacional, të llogaritur sipas Metodës së Treguesit të Thjeshtë ose sipas Metodës Standarde, të përcaktuara në kreun VIII të kësaj rregulloreje, të shumëzuara me 12.5.

Banka llogarit kapitalin rregullator sipas udhëzimit të Bankës së Shqipërisë "Për kapitalin rregullator të bankës", miratuar me vendimin nr. 69 datë 18.12.2014, ndryshuar me vendimin nr. 19, datë 04.03.2015 të Këshillit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë.

Kapitali rregullator është kapitali i bankës, i llogaritur sipas kërkesave të kësaj rregulloreje, për mbulimin e rrezikut të kredisë, të rreziqeve të tregut dhe të rrezikut operacional. Kapitali rregullator i bankës, në varësi të karakteristikave të tij dhe kushteve të përcaktuara në këtë rregullore, ndahet në dy kategori:

- a) kapitali i nivelit të parë;
- b) kapitali i nivelit të dytë.

Banka llogarit kapitalin rregullator të saj si shumë të kapitalit të nivelit të parë dhe kapitalit të nivelit të dytë, duke marrë në konsideratë, edhe zbritjet sipas kërkesave të kësaj rregulloreje dhe/ose të akteve të tjera rregullative.

Bazuar ne kerkesat e Bankes se Shqiperise, Banka ProCredit: (a) mban nivelin minimal te kapitalit rregullator prej 1 miliard leke (b) ruan nje raport total rregullator me asetete te ponderuara me rrezik ('raporti i Bazelit') ne nivelin e pranuar nderkombetarisht prej 12% ose me lart, dhe vepron ne perputhje me keto kerkesa.

9. Politikat kontabel

Banka pergatit pasqyrat financiare ne perputhje me "Metodologjine e Raportimit Financiar", aprovuar nga Keshilli Mbikëqyres i Bankes se Shqiperise ne date 24 Dhjetor 2008, bazuar edhe ne nenin 47 te ligjit Nr.9662, date 18 Dhjetor 2006 "Per Bankat ne Republiken e Shqiperise". Kjo metodologjia eshte aprovuar per ceshtje raportimi dhe politikat kontabel lidhur me kete metodologji jane pjese e raportit vjetor te publikuar te Bankes.

Gjithashtu Banka pergatit pasqyrat financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar të vendosura nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK). Bazat e politikave kontabel jane si vijojne:

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

a) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur në përputhje me parimin e kostos historike, duke bërë përjashtim vetëm për mjetet financiare të letrave me vlerë të vendosjes, të cilat janë të matura me vlerën e drejtë.

b) Monedha funksionale dhe raportuese

Pasqyrat financiare janë të raportuara në Lek, e cila është në të njëjtën kohë edhe monedha funksionale e Bankës. Me përjashtim të rasteve kur shprehet në mënyrë të veçantë, informacioni financiar i shprehur në Lek është rrumbullakosur në të mijtën më të afërt.

Pasqyra e pozicionit financiar dhe pasqyra e ndryshimeve në kapital konvertohen me kursin e këmbimit zyrtar të Bankës së Shqipërisë në datën e raportimit. Pasqyra e të ardhurave përmbledhëse dhe pasqyra e fluksit të parasë janë konvertuar me kursin e këmbimit mesatar për periudhën.

c) Përmbledhje e vleresimeve dhe gjykimeve kontabël

Përgatitja e pasqyrave financiare kërkon që drejtimi të bëjë gjykimet, vleresimet dhe supozimet të cilat prekin zbatimin e politikave kontabël dhe vlerat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të jenë të ndryshme nga këto vleresime. Vleresimet dhe supozimet në fjalë rishikohen në mënyrë të vazhdueshme. Rishikimet e vleresimeve kontabël njihen në periudhën gjatë të cilës rishikohen vleresimet si dhe në periudha të tjera në të ardhmen.

Politikat kontabël të përcaktuara më poshtë janë aplikuar në mënyrë të vazhdueshme për të gjithë periudhën e pasqyrave financiare si dhe janë aplikuar vazhdimisht nga Banka.

d) Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat

Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit njihen në pasqyrën e të ardhurave me anë të metodës së normës efektive të interesit. Norma efektive e interesit është norma e cila bën aktualizimin e flukseve të pagesave dhe arkëtimeve të pritshme në të ardhmen gjatë jetëgjatësisë së pritshme të aktivitetit ose detyrimit financiar (ose sipas rastit mund të jetë një periudhë më e shkurtër) deri në shumën e mbartur të aktivitetit ose detyrimit financiar. Për përcaktimin e normës efektive të interesit, Banka vlerëson fluksin e parasë në të ardhmen, duke marrë në konsideratë kushtet kontraktore të instrumentit financiar, por ju humbjet e kredisë në të ardhmen.

Llogaritja e normës efektive të interesit përfshin të gjitha komisionet e paguara ose të arkëtuara, shpenzimet për transaksionet, dhe zbritjet ose primet që janë pjesë e normës efektive të interesit. Shpenzimet e transaksionit janë shpenzime shtesë që i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes, emetimit ose shitjes së një aktivi ose detyrimi financiar.

Të ardhurat dhe shpenzimet nga interesat paraqiten në pasqyrën e fitim humbjeve dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse përfshijnë:

- interesat për aktivitetet financiare dhe detyrimet financiare të cilat maten me koston e amortizuar llogariten në bazë të normës efektive të interesit; dhe
- interesat për investime në letra me vlerë të vendosjes llogariten në bazë të normës efektive të interesit.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Pasi fshirjes së një aktivi financiar ose një grupi aktivesh financiare të ngjashme si rezultat i një humbje nga zhvlerësimi, të ardhurat nga interesi njihen duke përdorur normën e interesit që është përdorur për të zbritur fluksin e ardhshëm të parasë me qëllim matjen e humbjes nga zhvlerësimi.

e) Të ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet

Të ardhurat dhe shpenzimet nga komisionet që janë pjesë integrale e normës efektive të interesit të një aktivi ose detyrimi financiar përfshihen në përcaktimin e normës efektive të interesit.

Të ardhurat e tjera nga komisionet, përfshirë komisionet e shërbimit, komisionet për menaxhim investimi, komisionet për shitje dhe vendosje depozite njihen në momentin e kryerjes së shërbimeve. Nëse një angazhim huaje nuk parashikon reduktimin e një huaje, atëherë komisionet e angazhimit njihen në mënyrë lineare përgjatë kohëzgjatjes së periudhës së angazhimit.

Shpenzime të tjera nga komisionet lidhen kryesisht me komisionet për transaksione dhe shërbime, të cilat kalojnë në shpenzime në momentin e marrjes së shërbimit të ofruar.

f) Qiraja operative

Shpenzimet për qiranë operative njihen në pasqyrën e të ardhurave në mënyrë lineare përgjatë kohëzgjatjes së qirasë. Incentivat e qirasë njihen si pjesë integrale të totalit të shpenzimeve për qiratë gjatë kohëzgjatjes së qirasë.

g) Transaksionet në monedhë të huaj

Transaksionet e këmbimeve valutore janë kthyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e transaksioneve. Aktivitetet dhe detyrimet monetare në monedhë të huaj në datën e raportimit janë këmbyer në monedhën funksionale me kursin e këmbimit të vlefshëm në datën e këmbimit. Fitimi ose humbja nga këmbimet valutore të zërave monetar është diferenca midis kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj të këmbyer me kursin e këmbimit të ditës në fund të periudhës. Diferencat e konvertimit të cilat rezultojnë nga rikonvertimet njihen përgjithësisht në pasqyrën e të ardhurave.

h) Tatimi mbi fitimin

Shpenzimet për tatimet përfshijnë tatimin afatshkurtër dhe tatimin e shtyrë. Tatimi afatshkurtër dhe tatimi i shtyrë njihen në pasqyrën e të ardhurave me përjashtim kur i referohet zërave të cilët njihen direkt në kapital ose tek të ardhurat e tjera përmbledhëse.

(i) Tatimi afatshkurtër

Tatimi afatshkurtër është tatimi që pritet të paguhet ose të arkëtohet për të ardhurat e tatueshme ose shpenzimet për periudhën, duke përdorur normat e taksave në fuqi ose të cilat hyjnë në fuqi në datën e raportimit, dhe çdo rregullim të tatimit që duhet të paguhet në lidhje me vitet e mëparshme.

(ii) Tatimi i shtyrë

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Tatimi i shtyrë përlogaritet mbi diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës së mbartur të të drejtave dhe detyrimeve për qëllime raportimi dhe vlerës së përdorur për qëllime tatimi. Tatimi i shtyrë nuk përlogaritet mbi diferencat e përkohshme të njohjes fillestare të aktiveve ose detyrimeve në një transaksion i cili nuk është një kombinim biznesi dhe nuk ka ndikim as mbi kontabilizimin si dhe as në të ardhurat e tatueshme apo shpenzimet.

E drejta tatimore e shtyrë njihet për humbjet e papërdorura tatimore, kreditimet tatimore dhe diferencat tatimore të zbritshme deri në atë nivel ku është e mundshme që fitimi i tatueshëm në të ardhmen të materializohet. Të drejtat tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohen deri në atë nivel që nuk ka më mundësi që të realizohet fitimi nga tatimet.

Tatimi i shtyrë matet me normat e tatimeve të cilat janë parashikuar të zbatohen mbi diferencat e përkohshme në momentin e kthimit të tyre, duke përdorur normat e tatimeve në fuqi ose që hyjnë në fuqi në datën e raportimit.

Të drejtat dhe detyrimet e shtyra tatimore kompensohen me njëra-tjetrën, nëse një e drejtë e detyrueshme ligjore ekziston për të kompensuar një të drejtë tatimore afatshkurtër kundrejt një detyrimi tatimor afatshkurtër dhe tatimet e shtyra lidhen me të njëjtët subjekte të tatueshëm dhe autoritet tatimor, ose me subjekte të ndryshme tatimore, por ata kanë si qëllim të likuidojnë detyrimet dhe të drejtat tatimore afatshkurtra neto ose të drejtat dhe detyrimet e tyre tatimore do të realizohen njëkohësisht.

(iii) Ekspozimi tatimor

Për përcaktimin e vlerës së tatimit afatshkurtër dhe të shtyrë, Banka merr në konsideratë ndikimin e pozicioneve të pasigurta tatimore dhe nëse duhet të paguhet tatime shtesë dhe interesa. Ky vlerësim mbështetet në vlerësimet dhe supozimet dhe mund të përfshijnë një sërë gjykimesh për ngjarje në të ardhmen. Të dhëna të reja mund të bëhen të disponueshme, si rezultat i të cilave Banka të ndryshojë gjykimin e saj në lidhje me mjaftueshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; këto ndryshime të detyrimeve tatimore do të prekin dhe shpenzimin për tatimet për periudhën gjatë të cilës bëhet përcaktimi.

i) Aktive financiare dhe detyrimet financiare

(i) Njohja

Banka fillimisht njihet huat dhe paradhëniet, depozitat dhe huamarrjet në datën kur ato janë krijuar. Të gjitha instrumentet e tjera financiare (duke përfshirë blerjet dhe shitjet e rregullta të aktiveve financiare) njihen në datën e tregtimit kur banka angazhohet për blerjen ose shitjen e aktivitetit. Të gjitha aktivitetet dhe detyrimet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit në të cilën Banka bëhet palë për respektimin e dispozitave kontraktuale të instrumentit.

Aktivi ose detyrimi financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus, për një instrument që nuk matet me vlerë të drejtë nëpërmjet pasqyrës së të ardhurave, kostot e transaksionit të cilat i atribuohen direkt blerjes ose emetimit të tij

(ii) Klasifikimi

Aktivitetet financiare

Banka klasifikon aktivitetet e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- Hua dhe të arkëtueshme;

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

- Letra me vlere te vendosjes
Drejtimi i Bankës përcakton klasifikimin e investimeve të saj me njohjen fillestare. Banka nuk ka klasifikuar ndonjë aktiv financiar me vlerë të drejtë përmes pasqyrës së të ardhurave të shpenzimeve gjatë periudhës së raportimit.

Detyrimet financiare

Banka i klasifikon detyrimet e saj financiare, ndryshe nga garancitë financiare dhe angazhimet e huas, si të matura me koston e amortizimit.

(iii) Mos-njohja

Aktivet financiare

Banka nuk e njeh më një aktiv financiar nëse të drejtat kontraktuale për flukset e parave nga aktivi janë shuar, ose nëse transferohen të drejtat për të marrë përfitimin kontraktual nga aktivi financiar në një transaksion nëpërmjet të cilit transferohen të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë mbi aktivin financiar ose në të cilin Banka nuk transferon dhe nuk mban në mënyrë thelbësore të gjitha rreziqet dhe shpërblimet e pronësisë si dhe nuk gëzon kontrollin ndaj aktivitetit financiar.

Për mos njohjen e një aktivi financiar, diferenca midis vlerës së mbartur të aktivitetit (ose vlera e mbartur që i është caktuar pjesës së aktivitetit që nuk njihet) dhe shumës së (i) pagesës së arkëtuar (duke përfshirë aktivin e ri që është marrë duke i zbritur detyrimet e reja të supozuara) dhe (ii) çdo fitim ose humbje kumulative që është njohur në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse, njihet në pasqyrën e të ardhurave. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që krijohet ose mbahet nga Banka njihet si një aktiv ose detyrim më vete.

Detyrimet financiare

Banka nuk njeh një detyrim financiar kur detyrimet kontraktuale janë shfuqizuar, anuluar ose kur u skadon afati.

(iv) Kompensimi i instrumenteve financiare

Aktivet dhe detyrimet financiare kompensohen dhe vlera neto paraqitet në pasqyrën e pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka gëzon të drejtën ligjore për të bërë kompensimin e shumave dhe vlerave, dhe ka si qëllim likuidimin mbi bazën neto ose likuidimin e aktivitetit dhe shlyerjen e detyrimit njëkohësisht.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten neto vetëm nëse lejohen nga standardet e kontabilitetit – Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

(v) Matja me kosto të amortizuar

Kosto e amortizuar e aktivitetit ose detyrimit financiar përbën shumën me të cilën aktivi dhe detyrimi financiar matet në fazën e njohjes fillestare, minus kthimin e principalit, plus ose minus vlerën e amortizimit të akumuluar duke përdorur metodën e interesit efektiv për të gjitha ndryshimet midis shumës fillestare që është njohur dhe shumës së maturuar, duke zbritur ndonjë humbje nga zhvlerësimi.

(vi) Matja me vlerën e drejtë

‘Vlera e drejtë’ është çmimi i cili do të përcaktohet për të shitur një aktiv ose do të paguhet për të transferuar një detyrim në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve në treg në datën e

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

matjes në principal, ose në mungesë të tij, tregu më i favorshëm në të cilin Banka ka akses në atë datë. Vlera e drejtë e një detyrimi pasqyron rrezikun e mos-performancës së tij.

Nëse është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për instrumentin. Një treg konsiderohet si treg aktiv nëse transaksionet për aktivet dhe detyrimet ndodhin me një frekuencë dhe në volume të mjaftueshme për të paraqitur informacion dhe të dhëna për çmimin në mënyrë të vazhdueshme. Në rast se në një treg aktiv nuk ka një çmim të kuotuar, atëherë Banka përdor teknikat e vlerësimit të cilat maksimizojnë përdorimin e informacioneve dhe të dhënave të evidentueshme dhe vëzhgueshme si dhe minimizojnë përdorimin e informacioneve dhe të dhënave jo të evidentueshme dhe të pavëzhgueshme. Teknika e vlerësimit të zgjedhur përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit në treg duhet të marrin në konsideratë për përcaktimin e çmimit të një transaksioni.

Evidenca më e mirë për vlerën e drejtë e një instrumenti financiar në njohjen fillestare është zakonisht çmimi i transaksionit – p.sh. vlera e drejtë e pagesës së kryer ose të arkëtuar. Nëse Banka përcakton se vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet as nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim të njëjtë dhe as në bazë të një teknike vlerësimi e cila përdor vetëm të dhëna nga tregje të evidentueshme dhe vëzhgueshme, atëherë instrumenti financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë, e cila rregullohet për pranuar ndryshimin midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimit të transaksionit. Për rrjedhojë, diferenca njihet në pasqyrën e të ardhurave siç duhet përgjatë jetëgjatësisë së instrumentit por jo më vonë se koha kur vlerësimi mbështetet plotësisht nga të dhëna të evidentueshme dhe vëzhgueshme në treg ose koha e mbylljes së transaksionit.

Nëse një aktiv ose detyrim i cili matet me vlerën e drejtë, ka një çmim ofertë dhe një çmim kërkesë, atëherë Banka mat pozicionet e aktiveve dhe pozicionet afat gjata me çmimin e ofertës dhe detyrimet dhe pozicione afat shkurtra me çmimin e kërkesës.

Vlera e drejtë e një depozite pa afat nuk është më e vogël se shumta që paguhet në bazë të kërkesës, e zbritur nga data e parë në të cilën mund të kërkohet pagesa e shumës. Banka i njeh transfertat midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë në fund të periudhës së raportimit gjatë të cilës ka ndodhur ndryshimi.

(vii) *Identifikimi dhe matja e zhvlerësimeve*

Zhvlerësimi i huave dhe paradhënieve

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ekzistojnë fakte objektive që një aktiv financiar ose një grup i aktiveve financiare janë të zhvlerësuar. Aktivet financiare ose një grup i aktiveve financiare zhvlerësohet vetëm nëse kur faktet objektive të zhvlerësimit tregojnë që një ngjarje humbjeje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivitetit (ngjarje humbjeje), dhe që kjo ngjarje humbjeje (ose ngjarje) ka një impakt në flukset e ardhshme të parasë nga ky aktiv financiar ose grup aktivesh financiare që mund të vlerësohen në mënyrë të besueshme.

Kriteret që Banka përdor për të përcaktuar se ekzistojnë fakte objektive për një humbje nga zhvlerësimi përfshijnë si më poshtë vijon:

- Moskryerja e pagesave të principalit dhe interesave sipas kontratës;
- Vështirësitë e fluksit të parasë me të cilat përballet huamarrësi (për shembull, raporti i kapitalit, përqindja e të ardhurave nga shitjet, neto);

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

- Shkelja e kushteve dhe afateve të kredisë;
- Fillimi i procedurave të falimentimit;
- Përkeqësimi i pozicionit konkurrues të huamarrësit;
- Përkeqësimi i vlerës së kolateralit.

Periodha e përlogaritur midis një humbje që ndodh dhe identifikimit të saj përcaktohet nga drejtimi lokal për çdo portofol të identifikuar. Në përgjithësi, periodhat që përdoren variojnë nga tre muaj deri në dymbëdhjetë muaj; në raste të jashtëzakonshme garantohen periodha më të gjata.

Banka vlerëson në fillim nëse ekzistojnë faktet objektive të zhvlerësimit veçmas në mënyrë individuale për aktivet financiare të janë të rëndësishme më vete, dhe veçmas ose në mënyrë kolektive për aktivet financiare të cilat nuk janë të rëndësishme më vete. Në rast se banka vlerëson se nuk ekziston asnjë fakt objektiv zhvlerësimi për një aktiv financiar të vlerësuar veçmas, qoftë i rëndësishëm ose jo, ajo e përfshin aktivin në një grup aktivesh financiare me karakteristika të ngjashme të riskut të kredisë dhe e vlerëson në mënyrë kolektive për zhvlerësim. Aktivet të cilat vlerësohen veçmas për zhvlerësim dhe për të cilat humbja nga zhvlerësimi është ose vazhdon të njihet nuk përfshihen në vlerësimin kolektiv të zhvlerësimit.

Vlera e humbjes matet si një diferencë midis vlerës së mbartur të aktivitetit dhe vlerës aktuale të fluksit të ardhshëm të parasë (duke përjashtuar humbjet e ardhshme nga kreditë të cilat nuk kanë ndodhur) të skontuar me normën fillestare efektive të interesit të aktiveve. Vlera e mbartur e aktivitetit zvogëlohet nga përdorimi i llogarisë së provizionimit dhe shuma e humbjes njihet në pasqyrën e të ardhurave të dhe shpenzimeve për periudhën.

Llogaritja e vlerës aktuale të fluksit të ardhshëm të parasë të një aktiviteti financiar i cili është vendosur si garanci pasqyron fluksin e parasë që mund të rezultojë nga mbyllja minus kostot sigurimin dhe shitjen e kolateralit, nëse mbyllja është e mundur ose jo.

Për qëllime të vlerësimit të zhvlerësimit kolektiv, aktivet financiare grupohen në bazë të karakteristikave të ngjashme të riskut të kredisë (p.sh., në bazë të procesit të klasifikimit dhe vlerësimit të Bankës i cili merr në konsideratë llojin e aktivitetit, industrinë, vendndodhjen gjeografike, llojin e kolateralit, statusin e vonesave dhe faktorë të tjerë të rëndësishëm). Këto karakteristika janë të rëndësishme për vlerësimin e fluksit të ardhshëm të parasë për grupe të këtyre aktiveve duke mundësuar përcaktimin e mundësisë së debitorëve për të paguar të gjitha shumatat që duhet të likuidohen në bazë të afateve dhe kushteve kontraktore të aktivitetit që është subjekt vlerësimi.

Të gjitha huat në shumën prej EURO 30 mijë, USD 30 mijë ose më shumë vlerësohen veçmas ndërsa huat nën këtë nivel pragu konsiderohen të parëndësishme dhe vlerësohen në grup duke paraqitur treguesit e ngjarjeve të humbjeve. Për huat e pakonsiderueshme që janë zhvlerësuar, nivelet e provizionit janë llogaritur në bazë të eksperiencës historike të bankës për mjedise ekonomike të ngjashme.

Niveli i provizionit Niveli i provizionit

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

	2014	2013
vonesa 0-30 ditë	1.45%	1.20%
vonesa 31-90 ditë	45.00%	50.00%
vonesa > 91 ditë	70.00%	75.00%
vonesa > 180 ditë	90.00%	100.00%

Flukset e ardhshme të parasë në një grup të aktiveve financiare të cilat vlerësohen në mënyrë kolektive për zhvlerësim përlllogariten në bazë të flukseve të parasë kontraktore të aktiveve në bankë dhe eksperiencës së humbjes historike për aktive me karakteristika të ngjashme të riskut të kredisë më ato të Bankës. Eksperienca e humbjes historike rregullohet në bazë të të dhënave aktuale të evidentueshme dhe të vëzhgueshme për të pasqyruar efektet e kushteve aktuale që nuk cenuan periudhën në të cilën bazohet eksperienca e humbjes historike dhe për të hequr efektet e kushteve në periudhën historike që nuk ekzistojnë aktualisht.

Vlerësimet e ndryshimeve në flukset e ardhshme të parasë për grupin e aktiveve duhet të pasqyrojnë dhe jenë në përputhje me ndryshimet e të dhënave përkatëse të evidentueshme dhe vëzhgueshme nga periudha në periudhë (për shembull, ndryshimet e normës së papunësisë, çmimeve të pronës, statusin e pagesës, ose faktorë të tjerë që evidentojnë ndryshimet në probabilitetin e humbjeve të bankës dhe madhësinë e tyre). Metodologjia dhe supozimet që përdoren për vlerësimin e flukseve të ardhshme të parasë rishikohen rregullisht nga Banka për të zvogëluar çdo diferencë midis vlerësimit dhe përlllogaritjeve të humbjes dhe eksperiencës së humbjes aktuale.

Nëse një hua nuk mund të arkëtohet, ajo fshihet kundrejt provizionit përkatës për zhvlerësimin e huas. Këto hua fshihen pas përfundimit të të gjitha procedurave të nevojshme dhe përcaktimit të shumës së humbjes. Nëse, në një periudhë të mëvonshme, shuma e humbjes së zhvlerësuar zvogëlohet ose dhe zvogëlimi lidhet objektivisht me një ngjarje që ka ndodhur pas njohjes së zhvlerësimit (si përmirësimi i huas së debitorit) humbja nga provizioni që është njohur më parë, kthehet duke rregulluar llogarinë e provizionit. Shuma e kthimit njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në zërin e provizioneve për humbjet nga kreditë.

Zhvlerësimi i letrave me vlerë të vendosjes

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ekzistojnë fakte objektive që një aktiv financiar ose një grup i aktiveve financiare zhvlerësohet. Në rastin kur investimet e kapitalit klasifikohen në kategorinë e letrave me vlerë vendosjes, rënia e ndjeshme dhe madhe në vlerën e drejtë të letrës me vlerë nën koston e saj mere në konsideratë për të përcaktuar nëse aktivet janë zhvlerësuar. Nëse këto fakte objektive ekzistojnë për aktivet financiare të letrave me vlerë të vendosjes, humbja kumulative, e cila vlerësohet dhe matet si diferenca midis koston së blerjes dhe vlerës së drejtë aktuale, duke zbritur humbjet nga zhvlerësimi të aktiveve financiare të cilat janë njohur më parë në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, hiqet nga zëri i të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve. Humbjet nga zhvlerësimi që njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për instrumentet e kapitalit nuk kthehen

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

përmes pasqyrës së të ardhurave dhe shpenzimeve. Nëse në një periudhë të mëvonshme, vlera e drejtë e instrumentit të borxhit që klasifikohet në kategoritë e letrës me vlerë të vendosjes rritet, dhe rritja lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pas datës së zhvlerësimit, humbja është njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, humbja nga zhvlerësimi kthehet përmes pasqyrës së të ardhurave dhe shpenzimeve.

j) Mjete monetare dhe të ngjashme

Mjete monetare dhe të ngjashme përfshijnë mjetet në arkë, llogaritë me bankat, gjendjet e pakufizuara me bankat qendrore dhe depozitat afatshkurtra shume likuide me maturitet më pak se tre muaj ose më pak se data e blerjes, të cilat janë subjekt i ndryshimeve jo të rëndësishme të vlerës së tyre të drejtë dhe përdoren nga Banka për përmbushjen e angazhimeve të saj afatshkurtra. Mjete monetare dhe të ngjashme mbahen në bilanc me koston e amortizuar.

Huate dhe paradhëniet

Huate dhe paradhëniet për bankat dhe klientët janë aktive financiare jo derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme të cilat nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe Banka nuk ka për qëllim shitjen e tyre të menjëhershme ose në një kohë të afërt.

Huat dhe paradhëniet për bankat dhe klientët klasifikohen si hua dhe të arkëtueshme. Huat dhe paradhëniet maten në fillim me vlerën e drejtë dhe më pas me koston e amortizimit plus kostot e tjera të transaksioneve direkte, duke përdorur metodën e interesit efektiv.

Kur Banka ble një aktiv financiar dhe në të njëjtën kohë nënshkruan një marrëveshje për rishitjen e aktivit (ose një aktiv tjetër të ngjashëm) me një çmim të caktuar fiks në datë të caktuar (marrëveshjet e riblerjes së anasjelltë), marrëveshja kontabilizohet si një hua ose paradhënie, dhe aktiviteti në fjalë nuk njihet në pasqyrat financiare të bankës.

k) Aktive financiare letra me vlerë të vendosjes

Investimet në letra me vlerë njihen fillimisht me vlerën e drejtë plus, në rastin e letrave me vlerë jo të tregtueshme, kostot e tjera të transaksioneve direkte.

Investimet në letrat me vlerë të vendosjes janë instrumente jo derivative të cilat nuk përbëjnë një kategori tjetër të aktiveve financiare. Letrat me vlerë të vendosjes përfshijnë letrat me vlerë të kapitalit dhe letra me vlerë të borxhit. Letrat me vlerë të borxhit të pakuotuar, vlera e drejtë e të cilave nuk mund të matet në mënyrë të besueshme, mbahen me kosto. Të gjitha letrat me vlerë të vendosjes maten me vlerën e drejtë pas njohjes fillestare.

Te ardhurat nga interesi njihen në pasqyrën e të ardhurave nëpërmjet metodës së interesit efektiv. Të ardhurat nga dividendët njihen në pasqyrën e të ardhurave kur Banka gëzon të drejtën mbi dividendin. Fitimet ose humbjet nga këmbimet valutore të investimeve në letra me vlerë të vendosjes njihen në pasqyrën e të ardhurave. Humbjet nga zhvlerësimi njihen tek pasqyra e të ardhurave. Ndryshime të tjera të vlerës së drejtë, përveç humbjeve nga zhvlerësimi njihen tek pasqyra e të ardhurave të tjera përmbledhëse dhe paraqitet në rezervën e vlerës së drejtë të kapitalit. Nëse investimi shitet, gjendja në kapital, më parë e njohur në pasqyrën e të ardhurave përmbledhëse, riklasifikohet në pasqyrën e të ardhurave.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

l) Ndërtesat dhe pajisjet

Ndërtesat dhe pajisjet paraqiten me koston e tyre historike neto pasi iu është zbritur zhvlerësimi i akumuluar dhe ndonjë humbje nga zhvlerësimi. Kostot historike përfshijnë të gjitha shpenzimet të cilat mund t'i atribuohen në mënyrë të drejtpërdrejtë blerjes së mjetit.

Shpenzimet e mëtejshme janë përfshirë në vlerën e mbartur të aktivit, ose njihen si një aktiv më vete, sipas rastit, në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivit mund të maten në mënyrë të besueshme. Të gjitha riparimet e tjera dhe mirëmbajtja klasifikohen tek shpenzimet operative gjatë periudhës financiare gjatë cilës janë kryer këto shpenzime.

Vlera e mbartur e ndërtesave dhe pajisjeve rishikohen për zhvlerësim nëse ngjarjet ose ndryshimet e rrethanave evidentojnë se vlera e mbartur nuk mund të rikuperohet. Nëse ekzistojnë këto tregues dhe nëse vlera e mbartur tejkalon shumën e përlllogaritur që mund të rikuperohet, aktive ose njësitë gjeneruese të mjeteve monetare fshihen nga shuma e tyre e rikuperueshme.

Shuma e rikuperueshme e ndërtesave dhe pajisjeve është shuma më e madhe e vlerës së drejtë duke i zbritur shpenzimet për shitjen e tyre dhe vlerën në përdorim. Në kuadrin e vlerësimit të vlerës në përdorim, fluksit të përlllogaritur të parasë i zbritet vlera aktuale duke përdorur një normë zbritje përpara tatimit, e cila pasqyron vlerësimet aktuale të tregut të vlerës së parasë në kohë dhe rreziqet specifike të aktiveve.

Për një aktiv që nuk gjeneron flukse paraje të konsiderueshme të pavarura, shuma e rikuperueshme përcaktohet për njësinë e gjenerimit të mjeteve monetare të cilës i përket aktivi. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve.

Trojet dhe aktivet në ndërtim nuk zhvlerësohen. Zhvlerësimi i aktiveve realizohet duke përdorur metodën lineare sipas normave të përcaktuara për koston dhe shpenzimet për pronën dhe pajisjet gjatë kohëzgjatjes së përdorimit të tyre. Normat vjetore të zhvlerësimit përcaktohen në bazë të jetëgjatësisë së parashikuar të aktiveve të caktuara sipas tabelës që paraqitet më poshtë:

Përshkrimi

Kompjuter dhe pajisje elektronike
Automjete
Mobilje dhe pajisje
Ndërtesa

Jetëgjatësia

5 vjet
5 vjet
10 vjet
40 vjet

Përmirësimet e mjediseve me qira zhvlerësohen gjatë periudhës së kontratës së qirasë.

Vlerat e mbetura të aktiveve dhe jetëgjatësia e përdorimit rishikohen dhe rregullohen, sipas rastit, në datën e raportimit.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Fitimet dhe shpenzimet për shitjet përcaktohen duke krahasuar të ardhurat me vlerën e mbartur. Këto përfshihen në zërin e të ardhurave të tjera ose në zërin e shpenzimeve të tjera operative (sipas rastit) të pasqyrës së të ardhurave dhe shpenzimeve.

m) Aktive afat-gjata jomateriale

Aktive afat-gjata jomateriale njihen në rast se ekzistojnë mundësi të rrisin të mirat e ardhshme ekonomike të këtij mjeti specifik në Bankë dhe shpenzimet e aktivitetit mund të maten në mënyrë të besueshme. Aktive afat-gjata jomateriale maten dhe vlerësohen fillimisht me kosto. Vlera e mbartur e aktiveve afat-gjata jomateriale rishikohen për zhvlerësim nëse ngjarjet ose ndryshimet e rrethanave evidentojnë se vlera e mbartur nuk mund të rikuperohet. Aktive afat-gjata jomateriale përfshijnë programet kompjuterike të cilat amortizohen duke përdorur metodën lineare të amortizimit për të gjithë jetëgjatësinë e dobishme prej dhjetë vjet.

n) Aktive afat-gjata për shitje

Aktivitetet afat-gjata, ose shitja e grupeve që përfshijnë aktivitetet dhe detyrimet klasifikohen si aktive që mbahen për shitje nëse ka shumë gjasa që ato do të rikuperohen kryesisht nëpërmjet shitjeve se sa nëpërmjet përdorimit të vazhdueshëm.

Këto aktive, grupe të shitjes, maten dhe vlerësohen me vlerën më të ulët të shumës së tyre të mbartur dhe vlerës së drejtë duke zbritur kostot dhe shpenzimet për shitje.

o) Depozitat dhe borxhet e varura

Depozitat dhe borxhet e varura përbëjnë burimet e financimit të Bankës.

Kur Banka shet një aktiv financiar dhe në të njëjtën kohë nënshkruan një marrëveshje për riblerjen e aktivitetit (ose të një aktivi të ngjashëm) me çmim fiks në një datë të ardhshme (marrëveshje të shitjes dhe riblerjes) marrëveshja kontabilizohet si depozite, dhe aktivi në fjalë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës. Depozitat dhe borxhet e varura fillimisht maten me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksionit, dhe me pas maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e normës efektive të interesit.

p) Provizionet

Një provizion mund të njihet nëse, si rezultat i një ngjarjeje në të kaluarën, Banka disponon një detyrim ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet me besueshmëri dhe që gjithashtu është e mundur që të kërkojë dalje të përfitimeve ekonomike për të mbyllur detyrimin. Provizionet përcaktohen duke përdorur si normë skontimi për flukset e pritshme të parasë në të ardhmen, një norme para taksës e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe aty ku është e përshtatshme, edhe specifikat e riskut për detyrimin. Konvertimi i zbritjes njihet si kosto dhe shpenzim financiar.

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

q) *Përfitimet e punonjësve*

Banka operon vetëm me pagimin e kontribute të detyrueshme të sigurimeve shoqërore në planin e pensionit që administrohet nga autoritetet publike. Banka nuk ka detyrimet të mëtejshme për të paguar pas pagimit të këtyre kontributeve. Kontributet njihen si shpenzime në favor të punonjësve në momentin e pagimit të tyre. Banka ka llogaritur dhe paraqitur fondin e provizionit për pushimet që nuk ka marrë ende punonjësi deri në fund të vitit korrent.

r) *Garancitë financiar dhe angazhimet e huase*

Garancitë financiare janë kontrata që kërkojnë që Banka të realizojë pagesa specifike për të rimbursuar mbajtësin e garancisë për një humbje që ka ndodhur si rezultat i mungesës së pagesës sipas termave kontraktuale për një instrument borxhi nga një debitor i caktuar. Angazhimet e huas janë angazhime të qëndrueshme për të ofruar kredi sipas termave dhe kushteve të përcaktuara paraprakisht. Këto angazhime financiare regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiare nëse dhe në momentin kur janë të pagueshme.

s) *Investime në prona*

Investimet në prona mbahen nga Banka për të fituar të ardhura nga qiraja ose për vlerësimin e kapitalit, ose për të dyja qëllimet. Investimet në prona përfshijnë aktivet që janë në ndërtim për përdorime në të ardhme si investime në prona. Investimet në prona njihen fillimisht me vlerën e kostos, duke përfshirë shpenzimet e transaksionit, dhe ri-matet në vijim me vlerën e drejtë të përditësuar për të pasqyruar kushtet e tregut në fund të datës së raportimit. Vlera e drejtë e investimit në pronë është çmimi që do të arkëtohet nga shitja e aktivit në një transaksion të zakonshëm të rregullt, pa zbritjen e shpenzimeve të transaksionit. Vlera e drejtë e investimeve të bankës në prona përcaktohet në bazë të raporteve të vlerësuesve të pavarur, të cilët zotërojnë kualifikimin e njohur profesional përkatës dhe eksperiencën e duhur në vlerësimin e pronave me vendndodhje dhe kategori të ngjashme.

Të ardhurat e arkëtuara nga qiraja regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në kategorinë e të ardhurave të tjera përmbledhëse. Të ardhurat dhe humbjet që rezultojnë nga ndryshimet e vlerës së drejtë të investimit në prona regjistrohen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve për periudhën dhe paraqiten më vete.

t) *Kapitali aksioner*

(i) *Kostot për emetimin e aksioneve*

Kostot dhe shpenzimet shtesë që i atribuohen në mënyrë direkte emetimit të aksioneve të reja paraqiten në kapital si një zbritje nga të ardhurat pa tatimin, neto.

(ii) *Primi i aksioneve*

Primi i aksioneve përfaqëson vlerën e kontributeve që arkëtohet mbi vlerën nominale të aksioneve që janë emetuar.

(iii) *Dividendët për aksionet e zakonshme*

Banka ProCredit sha, Rr. "Dritan Hoxha", Tiranë, Shqipëri.

Dividendët për aksionet e zakonshme njihen në kapital për periudhën gjatë të cilës miratohen nga aksionarët e Bankës. Dividendët për periudhën që deklarohen pas datës së raportimit pasqyrohen si ngjarje pas përfundimit të periudhës së raportimit.